Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 234. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 6-го ГРУДНЯ 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 6, 1955. No. 234. VOL. LXII.

ЗАВЕРШУЄТЬСЯ ОБ'ЄДНАННЯ АФП І КІО

В ЗДА ПОВСТАЛА НАЙБІЛЬША В ВІЛЬНОМУ СВІТІ РОБІТНИЧА ОРГАНІЗАЦІЯ; ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ПРОМОВЛЯТИМЕ ЧЕРЕЗ ТЕЛЕФОН

Ню Йорк, Н. Й. — В понеділок, 5 грудня, має завершитися об'єднання двох найбільших робітничих організацій Американської Федерації Праці і Конґресу Індустрійних Організацій. Церемонія об'єднання відбудеться в залі Арсеналу 71-ого полку при 34 вулиці, в якій беруть участь делеґати 15,000,000 зорганізованого робітництва. Нова організація АФП і КІО буде найбільшою в вільному світі робітничою організацією. В 9,30 перед полуднем голови АФП і КІО Джордж Міні і Волтер Рутер вдадять спільно одним молотком, і це буде знак народження нової організації. Головою нової організації буде Джордж Міні, який досі очолював АФП, а Волтер Рутер очолюватиме Індустрійний Відділ в новій організації. Міні заявив, що об'єднання пройде в гармонії, хоч вже тепер, перед самим актом об'єднання, виникли деякі труднощі, які робітничі провідники думають полагодити поза кулісами. Вони навіть не припускають можливости, щоб на цій спільній конвенції були якісь більші непорозуміння. В 2:30 по полудні президент Айзенгавер має через телефон промовляти до делеґатів зорганізованого робітництва зі своєї головної квартири в Ґеттисбурґу, Па. Гадають, що в промові президента пануватиме такий тон, з яким Республіканська партія трактуватиме світ праці під час виборчої кампанії в 1956 році: Президент не буде відноситися до робітництва так, як це роблять деякі республіканці, як наприклад сенатор Беррі Голдвотер, який недавно сказав, що об'єднане робітництво схоче опанувати Демократичну партію, а пізніше при її помочі дійти до влади в ЗДА. Сподіються, що президент Айзенгавер говоритиме в такому дусі, в якому заявився в цій справі республіканський сенатор зі стейту Ню Джерзі Кліфорд Кейс, який сказав, що між провідниками зорганізованого робітництва є також і республіканці, і тому зорганізоване робітництво не піде під час виборів за однією партією. Кейс назвав заяву сенатора Ґолдвотера „гістеричною" і шкідливою. Айзенгавер має говорити в щирому й сердечному дусі до 1,450 робітничих делеґатів, як це радив секретар праці Джеймс П. Мічелл, який не погоджується зі становищем сенатора Ґолдвотера. Айзенгавер мав вислати на цю конвенцію тільки письмове привітання, але під впливом секретаря праці Мічелла змінив свою думку і вирішив ґоворити до робітничих делеґатів при допомозі телефону. Після святкового відкриття Міні залишить тимчасово становище провідника, і проводитиме зборами Рутер, який представить делеґатам провідників окремих робітничих спілок. Між цими провідниками не буде голови Спілки Транспортових Робітників Майкела Дж. Квілла, який в тому самому часі буде проводити зборами делеґатів своєї організації, щоб вирішити, чи ця спілка має належати до нової об'єднаної робітничої організації.

Новленд і Мартин про кандидатуру Айзенгавера

Ґеттисбурґ, Па. — Провідники республіканської меншости в Сенаті і в Палаті Репрезентантів сенатор Вільям Ф. Новленд і конґресмен Джозеф В. Мартин відвідали президента Айзенгавера в його бюрі в Ґеттисбурґу, і після того заявили журналістам, що Айзенгавер переможе великою більшістю в 1956 році, якщо погодиться ще раз кандидувати. Сенатор Новленд розмовляв повну годину з Президентом і після того заявив, що Айзенгавер буде „найсильнішим республіканським кандидатом", і вся Республіканська партія його підтримає. Новленд відмовився сказати, чи розмовляв із Президентом на тему кандидатури, тільки повторив свою давнішу заяву, що Айзенгавер повинен найпізніше при кінці січня виявити своє становище в справі кандидатури, щоб можна було подумати про те, хто мав би кандидувати замість Айзенгавера, коли Президент не схоче вдруге кандидувати. Конґресмен Мартин сказав, що „перевибір Айзенгавера лежить в інтересі вільного світу". Мартин заявив, що не говорив з Президентом на тему кандидатури, і що це зовсім неважне, коли Айзенгавер виявить свою згоду кандидувати. На думку конґресмена Мартина „президент Айзенгавер має таке велике довір'я американського народу, як ніхто інший", і тому він мусить кандидувати, бо в нього вірять і представники всіх інших вільних держав.

Провідник республіканців — Джозеф Л. Мартін, Мол., після конференції з президентом Айзенгавером.

Тиждень важливих нарад в Об'єднаних Націях

Об'єднані Нації. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла в минулу суботу резолюцію, яка висловлює надію, що Франція у безпосередніх переговорах з репрезентантами Марокко знайде найкращу розв'язку тамошньої проблеми. Хоч ця резолюція іде по лінії французької політики, проте французькі делеґати не брали участи у тому засіданні, щоб підкреслити принцип, що Марокко — це внутрішня справа Франції. Тому, що з кінцем цього тижня, чи найдалі на початку найближчого, делеґати 60-ти держав в Об'єднаних Націях роз'їздяться на Різдв'яні ферії, у цьому тижні мають вирішити там низку дуже важливих справ. Між ними на першому місці стоїть справа прийняття нових членів до ОН. Справа знову ускладнилась, коли представник Національного Китаю заявив, що він вживе „всіх способів", щоб не допустити до ОН нових комуністичних членів, себто загрозив вжиттям „вета" на Раді Безпеки проти прийняття 5-ох совєтських сателітів, без прийняття яких СССР не погоджується на допущення до ОН 13 вільних країн. Національ-китайський делеґат д-р Чіянґ заявив, що принципово не вільно погодитись на новий совєтський шантаж, якого Москва вживає у справі нових членів ОН. Далі, має вирішитись врешті справа вибору членів Ради Безпеки, де ЗДА підтримують далі кандидатуру Філіппін, а Англія і совєтський бльок кандидатуру Югославії.

НАД БЕРЛІНОМ ПОВИСЛА ЗАГРОЗА НОВОЇ БЛЬОКАДИ

Берлін. — Над Західнім Берліном нависла небезпека нової господарської бльокади. Всі німецькі часописи повні алярмуючих вісток на цю тему. Останній симптом такий: Східньо-німецькі комуністи проголосили всі дотеперішні дозволи на перевіз товарів із Західньої Німеччини до Західнього Берліну водним шляхом, а то: торговельними річними човнами, баржами й дарабами, — неважними, при чому нові дозволи мають видати східньо-німецькі власті після переговорів „на міністерському рівні". Цей новий комуністичний розпорядок паралізує рух кого 1,800 річних корбалів і барж, якими довожено до Західнього Берліну одну четвертину його імпорту, між іншим майже все вугілля з Зарщини, без якого Західній Берлін не мав би ані палива для мешкальних домів, ані „життєвої крови" для свого промислу. Вправді Совєти признали „суверенність" Східній Німеччині ще 20 вересня ц. р., але західньо-німецькі корабельно-транспортні компанії автоматично й без особливих труднощів діставали продовження давніх дозволів на переїзд кусеньм східньо-німецької території, що відділює Берлін від Заходу. Тепер східньо-німецький „уряд" узалежнює видачу таких дозволів від попередніх переговорів між західньо-німецьким і східньо-німецьким урядами, бо про це виразно говориться в доманганні, щоб ті переговори велись на „міністерському рівні", іншими словами, німецькі комуністи шантажують Західню Німеччину, яка не хоче втримувати з східньо-німецькою владою ніякого безпосереднього контакту, не визнаючи в ньому репрезентанта німецького народу. Цей новий шантаж виразно натякає на можливість нової комуністичної господарської бльокади Берліну, дармащо американський амбасадор Конант якраз напередодні тої події піддав в сумнів, чи Совєти, як фактичні володарі у Східній Німеччині, зважаться на таку нову авантюру. Джеймс Конант заявив у Берліні, що „ми будемо стояти в Західньому Берліні так довго, поки Німеччина стане знову об'єднана, і будемо далі допомагати Західньому Берлінові". Як відомо, в минулому тижні ґенерал Діброва заявив американському ґенералові, що тепер тільки німецькі комуністи мають „суверенну владу" в східній частині Берліну, яка формально, на підставі Потсдамського договору, належить до міста, що ним має правити Рада 4-х воєнних альянтів. Східньо-німецька комуністична преса, яка не зважилася б складати ніяких політичних заяв без попереднього дозволу, а то просто приказу збоку Москви, кепкує собі з протестаційної ноти трьох західніх держав, які запротестували проти заяви ґенерала Діброви. Єдина окупація — пише офіційний орган східньо-німецького „уряду", існує тільки в Західньому Берліні і Західній Німеччині, а Східній Берлін є столицею „суверенної" Німецької „демократичної" республіки, якої влада може видавати на своїй території такі розпорядки, які їй вигідні й потрібні. Західня преса передбачає можливість нової господарської бльокади, якою комуністи хотіли б осягнути подвійну ціль: відрізавши сильний західньо-берлінський промисл від Західньої Німеччини — вдарити по господарці однаково Західньої Німеччини, як і Західнього Берліну, викликати господарський заколот та спричинити там відразу безробіття, — а той господарський стан, мовляв, підсилив би елементи в Німецько Федеративній Республіці, що хочуть пактувати зі Східньою Німеччиною і примусив би Західню Німеччину та весь Захід визнати східньо-німецький уряд, якщо не формально, то фактично.

У Франції відбудуться 2 січня парляментарні вибори

Париж. — Прем'єр Фор звернувся до Державної Ради, яка вирішує спірні конституційні питання, щоб вона висловлась у справі розв'язання теперішнього парляменту й розписання нових виборів. Державна Рада потвердила, що згідно з французькою конституцією парлямент, який сподовж 18-ти місяців висловив недовір'я двом урядам, може бути розв'язаний, і визначила день 2-го січня 1956 року на нові парляментарні вибори. Прем'єр Фор відніс ще другу перемогу у своїй боротьбі проти недавнього свого найбільшого особистого приятеля і співпартійця, попереднього прем'єра Мендес-Франса, а саме — міжпартійна організація Зібрання Лівих Республіканців, до якої належать також радикали, затвердила Фора в характері свого голови, дармащо Політичний Комітет радикальної партії, під впливом Мендеса-Франса, викинув був три дні тому Фора. Цей останній зробив відклик від того рішення партійного Політичного Ком. до партійної екзекутиви. Тим часом розпочалась вже передвиборча кампанія у Франції. 623 парляментські посли роз'їхались вже до своїх виборчих округ. Вони ще дістали за грудень посольську платню, бо декрет про розв'язання парляменту появився офіційно щойно 1-го грудня, отже коли вже місяць розпочався — але втратили свою посольську недоторкальність і всі інші привілеї, за винятком права користати до кінця року безплатно з засобів комунікації. Мендес-Франс заходиться гарячково біля сторення такого виборчого бльоку з соціял-радикалів, соціялістів, частини ґоллістів і інших груп, який дав би перевагу центро-лівим партіям, за винятком комуністів. Розв'язання парляменту у Франції, — вперше від 1877 року, виказало одно поважне пересочення в обов'язуючій конституції Франції: вона визначує що на випадок смерти чи зречення президента Республіки його тимчасовим заступником є голова парляменту. Тим часом, після розв'язання парляменту перестав діяти і його голова, який також є тільки одним із виборних послів. Отож Франція один місяць не матиме свого „чоловіка ч. 2."

Едгар Фор, французький прем'єр, після конференції з президентом Рене Коті, на якій вирішено розв'язати парлямент і розписати нові вибори.

ВІДЗНАЧЕНО ПОДВІЙНИЙ ЮВІЛЕЙ ПОЛК. АНДРІЯ МЕЛЬНИКА

Ню Йорк. — Подвійний ювілей: 65-ліття з дня народин та 40-ліття служби Батьківщині полк. Андрія Мельника, сотника Українських Січових Стрільців, полковника Січових Стрільців, шефа штабу Дієвої Армії УНР та голови Проводу Українських Націоналістів, відзначили місцеві Відділи Організації Державного Відродження України (ОДВУ) та братніх організацій: Молодих Українських Націоналістів (МУН) та Українського Золотого Хреста (УЗХ), ювілейним бенкетом-концертом, що відбувся минулої суботи, 3-го грудня ввечорі, в готелі МекАлпін. — Товстмастром імпрези був відомий націоналістичний діяч з молодої американсько-української ґенерації, п. В. Різник. Про Ювілята, головно про його блискучу військову кар'єру, яку він зачав від звичайного стрільця, та про військові подвиги, говорив отаман Українських Січових Стрільців, д-р Никифор Гірняк. „Якщо майбутній історик шукатиме в новітній добі української історії лицарів хрустального характеру, великої відваги та безкомпромісового відношення до ворогів, то напевно зупиниться на постаті полк. Андрія Мельника, побіч таких постатей, як головний отаман Симон Петлюра, чи як командант Січових Стрільців полк. Євген Коновалець, найближчим співробітником яких полк. Мельник був" — говорив отаман Гірняк. Про полк. Мельника, як громадянина, політика і революційного провідника говорив коротко один з найближчих його сучасних співробітників, інж. Осип Бойдуник, що перебуває на відвідинах у цій країні. Інж. Бойдуник зокрема згадував про турботи та зусилля полк. Мельника для привернення єдности українському визвольно-революційному рухові на базі найголовнішого завдання: боротьби за волю України, без попереднього визначування форм влади і режиму для української держави, які може визначити тільки сам український нарід народоправним порядком в обставинах волі. — Привіт і поклін, як прикладному воякові - командантові, передав полк. Мельникові від імені Закордонної Місії УПА полковник УПА Юрій Калина-Лопатинський, згадуючи рівночасно цілий ряд осіб, що належали до очолюваної полковником Мельником ОУН та які боролись і гинули на відповідальних постах в рядах Української Повстанської Армії. З промовами про полк. Мельника чи на актуальні громадські і політичні теми виступали, крім названих, ще пп.: Д. Галичин, Микола Бігун, д-р Володимир Калина, Г. Герман — перший голова ОДВУ, ред. П. Павлович, адв. М. Пізнак, п. Тибор (складаючи привіт від „Народної Помочі"), д-р Р. Сухий (від „Провидіння") та інші. Бенкет започатковано молитвою „Боже, вислухай благання" та закінчено відспіванням „Ще не вмерла". Під час бенкету піднесено „Многоліттвіє" для Ювілята, а промови переплітано співами стрілецьких пісень. Був теж сольовий виступ. Для полк. Мельника вислано з бенкету телеграму з ґратуляціями та побажаннями многих літ.

Гарриман другий раз виступив проти Стівенсона

Оклагома Ситі, Оклагома. Нюйоркський губернатор Аверелл Гарриман промовляв на зборах Клюбів Молодих Американських Демократів і виступив знову проти єдиного досі зголошеного демократичного кандидата на президента Адлея Стівенсона. Гарриман остерігав молодих демократів, щоб не дозволили на те, щоб їхня партія „впала в пастку" поміркованости та „золотої середини". Це вже друга атака Гарримана на Стівенсона, бо перший раз ще 19 листопада Гарриман заявив, що „в демократичному словнику" не сміє бути слова „поміркованість", коли йде про боротьбу проти республіканців під час виборчої кампанії. Перед Гарриманом промовляв на конвенції Стівенсон, який сказав, що не допустить до розбиття Демократичної партії, і пригадував, що не можна мішати двох понять: „поміркованости з мірнотою."

ПОМЕР М. БАГЛАЙ

Бруклин. — Минулої п'ятниці, 2-го грудня, помер тут св. п. Михайло Баглай, довголітній секретар 158-го Відділу УНСоюзу, делеґат на багатьох конвенціях УНСоюзу, один з піонерів та найвидатніших учасників і представників місцевого громадського життя в усіх його галузях. Похорон відбудеться в середу, 7-го грудня, о год. 9-ій рано, з похоронного заведення при Норт 4-ій вул. і Бедфорд евеню, до місцевої церкви Св. Духа і опісля на цвинтар „Кальварія".

Відбувся восьмий Літературно-Мистецький Ярмарок в Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. — —Український Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштував в суботу, 3 грудня, свій перший в цьому сезоні і восьмий з черги Літературно-Мистецький Ярмарок в залі Джуньйор Гай Скул при Евеню Б. У програмі цього удатного вечора тенор Василь Мельничин відспівав „Ль'Афрікану" Маєбера та „Надії" Лопатинського; письменниця Марія Струтинська відчитала своє оповідання з життя найновішої еміґрації, а Володимир Баб'як відограв на флейті „Фантазію на народні пісні" М. Лисенка. Микола Понеділок читав свою гумореску „Елізабет", а пріма-балерина Рома Прийма відтанцювала „Мамону" до муз. В. Балтаровича. Другу частину вечора почав поет Б. Кравців відчитанням своєї поезії з невиданої збірки сонетів „Гльосарій". Композитар Микола Фоменко відограв свої чотири мініятюри, а журналіст Борис Ржепецький говорив про свої „враження кореспондента" при Об'єднаних Націях. Сопрано Ізабелла Орловська відспівала арію з „Кавалерії Рустікана" Маскані та пісню Одарки з „Запорожця за Дунаєм" Г. Артемовського. Закінчила програму гумореска Івана Керницького „На крилах споминів". Акомпаніювали пані Євгенія Чапельська й Іванна Прийма та п. Микола Фоменко, а конферансьє був п. Лев Лепкий. Публіка майже виповнила залю і щиро вітала виконавців програми та конферансьє, а п. Рому Приймівну нагородили ще й квітами.

Хрущов знову атакує британійців

Тавнґай (Бірма). — Наприкінці бенкету, влаштованого бірманським урядом, в суботу 3 грудня ц. р., на пошану совєтських гостей Хрущова і Булґаніна, виступив Хрущов із заявою, в якій натаврував гостро колишнє британське панування над Бірмою. „Деякі з журналістів — казав Хрущов — були дуже незадоволені тим, що я сказав учора і вони будуть незадоволені тим, що я скажу сьогодні. Чому *вони* були незадоволені? Бо я ствердив, що британійці сиділи на ваших спинах й *ограбовували ваш нарід.* Вони не зробили нічого для піднесення рівня цивілізації у вашій країні. Британійці кажуть, що вони сиділи в своїх колоніях щоб принести цивілізацію до відсталих країн. Ми твердимо: вони сиділи у ваших країнах, щоб грабувати останній окрасць хліба від вашого народу." В дальшому Хрущов висловив своє задоволення, що бірманцям повелося врешті скинути ярмо з колоніяльного поневолення і добитися незалежности своєї країни.

Совєтські журналісти очорнюють Америку

Москва. — Гурток совєтських журналістів, які недавно подорожували по З'єдинених Державах в характері гостей-туристів, скликав в тиждень після повороту до Мокви пресову конференцію, щоб оповісти про свої враження з того, що вони побачили й почули в Америці. Поруч із компліментами під адресою „звичайних американців", які, мовляв, „хочуть миру співіснування і торгівлі", совєтські журналісти гостро накидались на „брак свободи" в Америці: Вони самі, совєтські журналісти, „були засоромлені, що горди поліціянтів не відступали їх і ходили за ними крок за кроком, навіть до публічних умивалень." Американська поліція, говорили вдячні совєтські „гості", не хотіла розігнати „п'яних хуліґанів", які пікетували під готелями совєтських журналістів в Кливленді, Лос Енджелес і Феніксі. Совєтські журналісти критикували теж американські високі школи, в яких „російські еміґранти й контрреволюціонери здвигають мур поміж американцями та наукою про нашу країну." Зате совєтські журналісти признали, що їм подобалися в Америці хмародери, вигідні однородинні доми, міст Золоті Ворота в Сан Франсіско, останні моделі американських авт і симфонічні оркестри в Кливленді й Вашингтоні.

Західньо-німецький парлямент потвердив політику Аденауера

Бонн. — Західньо-німецький парлямент потвердив політику уряду Аденауера щодо тісного дальшого пов'язання Німецької Федеративної Республіки з Заходом та виключення безпосередніх переговорів з Москвою про об'єднання Німеччини. Тільки соціял-демократичні речники далі гостро критикували закордонного міністра фон Брентано за те, що той, бувши в Женеві під час тамошньої конференції 4-ох міністрів закордонних справ, не зголосився до Молотова, щоб із ним також переговорити справу об'єднання Німеччини. — Але лідер соціялістів д-р Олленгавер також підкреслив, що безпосередні розмови з Совєтами не повинні в найменшій мірі послабити західньо-німецьких зв'язків із Заходом, при чому цим разом він уже не говорив про конечність виступу з НАТО й проголошення „невтральности". Він ще раз застерігся теж, що розмови з Совєтами не можуть бути утотожнені з визнанням Східньої Німеччини, як „суверенної" держави і, що з цією останньою не треба вести політичних переговорів. Олленгаверові коротко відповів сам Аденауер, який вперше після своєї важкої недуги запалення легенів взяв участь у парляментарній дебаті. Він заявив: „Як би пан Олленгавер знав пана Молотова, то він напевне не вірив би, що з розмов з паном Молотовим могла б вийти найменша користь для справи об'єднання Німеччини".

В АМЕРИЦІ

● **Впродовж** перших вісьмох тижнів зголосилося до служби в резерві тільки 4,500 юнаків, хоч армія сподівалася, що кожного місяця будуть голоситися по п'ять тисяч добровільців на військовий вишкіл, який триватиме шість місяців, а пізніше мали б відбуватися військові вправи під час ферій і при кінці кожного тижня.

● **Поштовий уряд** повідомляє, що різдвяні поштові посилки треба висилати до 5 грудня, якщо вони призначені до віддалених стейтів. Пачки до ближчих стейтів треба надати на пошту перед 10 грудня.

● **Апеляційний суд** Нюйоркського стейту в Олбані відкинув апеляцію двох 18 річних злочинців, і вони мають згинути на електричному кріслі в січні 1956 року. Згине Вільям Ваєрс, який вбив матір своєї 15-річної любки, бо вона не дозволяла йому на гріх з своєю донькою, і Норман Роі, який пограбував, знасилував і вбив три жінки в Ню Йорку.

● **У шпиталі в Лос Анджелесі** лікувався на астму 87-річний піонер авіяції Чарлз Е. Тейлор, що в 1902 році разом із братами Райтами збудував перший у світі літак, яким літали брати Райти. Тейлор знаходиться в тяжких матеріяльних обставинах.

● **21-річний бельгійський** князь, брат короля Бодуена, закінчив свою 10-тижневу подорож по ЗДА і від'їхав кораблем „Юнайтед Стейтс" додому. Князь оглядав великі фабрики, військові споруди, університети, урядові будинки та природу в західніх стейтах. Цю подорож відбув князь не для розривки, а для науки, і тому навіть не мав часу пізнати американських дівчат, яких йому при різних нагодах представляли.

● **Метрополітальна** Асекураційна Компанія в Ню Йорку твердить, що президент Айзенгавер буде жити ще довгі роки. На основі статистики цієї компанії виходить, що кожний американець, який дожив до 65 року життя (це — вік Айзенгавера) повинен жити ще принаймні 13 років.

● **98-річний президент** Нюйоркського Педіятричного Каледжу д-р Моріс Дж. Леві заявив, що він „застарий, щоб залишати своє становище". Але він не був застарий, щоб сказати журналістам, що перша умова довговічности — це мати батьків, які довго жили, а найбільшою перешкодою до довгого життя — це обжерство.

● **Бувший** демократичний віце-президент за президентури Ф. Д. Рузвелта, Генрі А. Воллес, заявив, що голосуватиме за Айзенгавера, якщо він буде ще раз кандидувати. „Я за Айка, сказав Воллес, бо Айк — це найкраща надія Америки втримати мир у світі". Воллес був давніше „проґресивний", а тепер каже, що він — „незалежний".

● **В жовтні** число цивільних федеральних урядовців зменшилося на 863, і становить тепер 2,365,206.

В СВІТІ

● У Москві відкрили два місяці тому нічний клюб „Новий Ір" з баром і джезом, люксусово улаштований на зразок подібних американських льокалів. У перші дні в ньому повно було комуністичної „сметанки", але швидко вона щезла і „Новий Яр" світить пусткою. З партійного секретаріяту пішла пересторога, що до „Нового Яру" ходитимуть тільки чужинецьких туристів, щоб показувати їм совєтський „добробут", а правовірним комуністам не лицює бувати там.

● **П'єр Мендес-Франс** і Едґар Фор, що їх ворожнеча поглибила політичну кризу у Франції, були ще до початку цього року найбільшими приятелями. Мендес-Франс посвятив свою першу книжку Форові, а цей останній боронив Мендес-Франса, як адвокат, перед судом за німецької окупації, поки Мендес-Франс утік і служив летуном в Англії. Обидва оженились того самого дня і разом виїхали з своїми дружинами у пошлюбну подорож. Вони розійшлись на тлі захоплення Мендес-Франсом ідею союзу з соціялістами, чого не хоче Фор.

● **Франція заповіла**, що перед терміном сплатить поважну частину своїх закордоних боргів. До цих боргів входять: 26,400,000 долярів Америці за доставу воєнних кораблів, 60 мільйонів дол. Міжнародному Монетарному Фондові і 50 мільйонів дол. Европейській Платничій Унії. Франція думає таким чином збільшити вартість своєї валюти та піднести свій престиж в міжнародному господарському світі.

● **Булґанін і Хрущов** перебувають тепер у Бірмі, куди прибули з Індії. Зараз на вступі Булґанін виголосив палку промову, в якій ганив колоніялістів і прославляв боротьбу Бірми за визволення з англійського ярма. Бурмійський прем'єр У Ну був обережніший і пояснював, що Бірма є тому за „співіснування", що без цього між народами прийшло б до страшної війни. З Бірми большевицькі пропаґандисти вернуться ще до Індії, щоб сконкретизувати й завершити практичні наслідки свого паломництва.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized july 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОШЕНІ ПАТРІОТИ

Прошені патріоти — це одна чи не з найбільш суттєвих характеристик для поважної кількости наших громадян, а з тим і для нашого сучасного громадського життя, стану і діяльности. У них всього треба просити і за все треба бути їм вдячними. Їх треба просити, щоб належали вони до своїх організацій, щоб були ласкаві й потрудились приходити на збори цих організацій та платили свою вкладку. Їх щоразу треба просити, щоб з ласки своєї дали пожертву на навіть найбільш корисну й потрібну ціль, треба просити, щоб пам'ятали про своїх батьків та про своїх дітей, щоб не забували про своє походження, свою національність, мову і віру, щоб не цурались свого і шанували чуже. Їх треба просити, щоб були не тільки патріотами, але й людьми. Це — справжні прошені патріоти.

На жаль, таких прошених патріотів у нас занадто багато, щоб можна було цю справу легковажити. Це тим більше, що рівночасно із збільшенням кількости прошених патріотів зменшується кількість тих, що мають досить терпеливости й вирозуміння, щоб до патріотизму запрошувати. Справжні „історії" оповідають ці щирі, свідомі і віддані народній справі місцеві працівники, що несуть на своїх плечах головний тягар такого прошеного патріотизму. Скінчивши свою працю ввечері, чи у призначені для відпочинку дні, вони, ці патріотичні прошаки, ходять від хати до хати, дряпаються по поверхах, з острахом і майже з почуттям вини стукають у двері мешкань таких прошених патріотів і просять їх, щоб були патріотами і вписались до своєї організації, щоб прийшли на збори, заплатили вкладку чи дали пожертву на добру ціль. Часом нікого „не застають" дома, хоч за дверима верещить радіо або телевізор, чи лунає сміх, часом задовольняються обіцянкою, а часом дістають щось „для відчіпного", вислухавши перед тим патріотичну лекцію про те, як „повинно бути".

Це — по хатах. На вулиці чи під церквою або при інших нагодах справа ще гірша. Стоїть свідомий народний працівник з пушкою на пожертви для народної цілі, мокне під дощем або мерзне на морозі, а прошений патріот, якщо його не омине, то вважає, що робить велику ласку, як кине до пушки „кводра".

Справа прошених патріотів має ще й другу сторінку. Це — досить часте зловживання „патріотичним обов'язком". Якщо зібрати всі ті національні і патріотичні „обов'язки", під знаком яких проходить цілість нашого спільнотного життя, то навряд чи вистачило б людині часу, сили і грошей, щоб їх виконати. Дійшло бо вже до того, що „патріотичним" чи „національним" обов'язком стали звичайні собі товариські зустрічі чи вакаційні пікніки, з яких ані цента не приходить на добру народну політичну, харитативну чи культурну ціль.

Це є ті крайності „прошених патріотів" і „патріотичних обов'язків", які сумарично гамують здоровий розвиток нашого суспільного життя, бо впливають деморалізуючо на всю громаду. Затрата міри в одну або другу сторону завжди некорисна. Ціллю бо нашої спільноти є здобути якнайбільше відданих народній справі, жертвенних і витривалих працівників, з одного боку, а творити солідні й тривкі вартості — з другого. Нам треба якнайбільше імпрез, але не для самих тільки імпрез. Нам треба їх на те, щоб ми жили, як спільнота, щоб розвивали свою свідомість і збільшували свої вартості, щоб здобували ними нових працівників, щоб при їх допомозі поширювали правду про Україну, щоб тими імпрезами виховувались самі і виховували інших, щоб за їх посередництвом здобували фонди на ті корисні цілі й завдання, що стоять перед нами.

Наше громадське життя не може розвиватись обмеженою і постійно зменшуваною кількістю свідомих і жертвенних, відповідальних громадських працівників, при рівночасному збільшуванні кількости прошених патріотів. Тому, одним з найголовніших наших обов'язків є тепер поширити терен нашої діяльности, активізувати і здобувати для громади якнайширші кола наших громадян. Тягар громадської праці буде без порівняння легший, коли розложимо його на більше плечей. Наш громадський актив, якщо оцінювати по жертвенності на народні цілі, обмежений сьогодні щонайбільше до яких п'яти відсотків нашого громадського потенціялу, включаючи в це і навіть дуже прошених патріотів. Коли б ці прошені патріоти стали свідомими своїх обов'язків та повинностей громадянами і самі стали, замість прошених патріотів, патріотичними прошаками, то засяг нашої громадської діяльности і жертвенности ми щонайменше подвоїли б, а з тим і збільшили б удвоє її ефектовність. До цього ми й повинні змагати.

ВНУТРІШНЯ БЕЗПЕКА КРАЇНИ

Кілька днів тому всю американську пресу оббігла вістка, що державна Комісія Цивільної Служби — за ствердженням самого її голови Філіпа Янґа — має у своїй картотеці 2 мільйони прізвищ осіб, „менше чи більше зв'язаних з підривними організаціями або з протидержавною діяльністю". До цієї картотеки записують всіх тих осіб, які можуть викликати підозріння на підставі вісток, вміщених про них у часописах, на підставі конґресових переслухань і відомостей „з інших джерел". Під цим останнім треба розуміти дані, добувані з власних інформаційних джерел названої Комісії. Проте, сам Філіп Янґ заявив, що ця Комісія не має можливости перевірити правдивість всіх тих даних, отож логічно признав, що між тими підозрілими особами є чимало невинних, які впали жертвою невірної інформації, чи непорозуміння, або нещасливого збігу обставин (напр., однакове чи подібне прізвище). Зізнаючи перед Сенатською Комісією Конституційних Прав, яка переводила переслухання під проводом сенатора Геннінґса, демократа з стейту Міссурі, Філіп Янґ признав, що, звільняючи з праці в державних установах людей, з якими може бути зв'язаний „риск для безпеки країни", здебільша не подається їм причини звільнення. Він признав, що, мабуть, три чверти з 3,685 осіб, звільнених впродовж останніх неповна двох років, як також багато з 5,920 інших осіб, які самі зреклися за цей час своїх посад, не знають, що вони фігурують в картотеках із закидами в зв'язках теперішніх або минулих з підривними організаціями, чи з якоїсь іншої причини мають заплямлену опінію у державних чинників, відповідальних за безпеку країни.

Ця справа викликала голосний відгук в американській пресі. Зрештою, вона була не раз заторкувана, при чому завжди зверталось увагу на два її аспекти: на конечність охороняти безпеку країни і стежити за всіми тими елементами, що можуть їй загрожувати, а водночас — на конечність зберігати конституційні права американського громадянина, щоб він не падав жертвою несправедливого оскарження. Нема ніякого сумніву, що спричинниками загостреної контролі над персональним складом державного апарату в ЗДА й взагалі заснування такої масової картотеки в Комісії Цивільної Служби були комуністи та їх інфільтраційна злочинна робота. Насичування комуністами та їхніми поплентачами не тільки державного апарату, але й різних галузей публічного життя, головно в інтелектуальній ділянці, ставало настільки загрозливим, що треба було перевести радикальну чистку. І тому все здорове американське громадянство з признанням і полегшою прийняло реакцію на підступну й злочинну комуністичну інфільтрацію. Ясно, що кампанія за очищення з о р г а н ізованого публічного життя від комуністичних елементів і комуністичних впливів викликала найбільшу лють серед самих комуністів. Вони, підшиваючись під різні нібито невинні фірми „демократичних" організацій, розпочали контракцію. Ще радше вони почали послуговуватись тими дійсними американськими патріотами, які, в ім'я непорушности конституційних прав людини й громадянина, несвідомо ставали знаряддям комуністів у їх кампанії проти очищування подвір'я від комуністичного сміття. Ця контракція комуністів частинно мала успіх. Пригадаймо крик про „меккартизм", який залунав по всьому світі, підсичуваний комуністами й усякими ультралібералами, при чому тому термінові „меккартизм" надавано такого змісту, начебто в Америці почали переслідувати невинних людей лише за їхні думки й погляди. Комуністи, які кричали про „меккартизм", забули, що ще не так давно вони самі без найменших скрупулів очорнювали людей і цілі установи, доносячи на них владі, як на ворогів держави, за те тільки, що ті люди й установи боронили власну державу й її демократичні свободи, поборюючи комунізм.

Дискусія про „меккартизм" розмежувала поняття цілей й метод. Вона признала, що ціль конґресових переслухань правильна, а самі переслухання потрібні й корисні. Вона з обуренням протиставилась таким невідповідальним закликам, як, наприклад, заклик покійного Айнштайна відмовлятися від зізнань перед конґресовими комісіями, наче б Конґрес не був вибраний народом і не служив народові. І величезна більшість а м е р и к анського громадянства виробила собі правильне поняття про „п'ятиамендаників", які, ховаючись за 5-те доповнення до Конституції, відмовляються від льояльної співпраці з законодатними установами й взагалі з державними чинниками, покликаними для того, щоб стояти на сторожі безпеки країни, загроженої всіми свідомими й несвідомими п'ятиколонниками.

Відомо також, що „де рубають ліс, там летять тріски". У боротьбі з таким противником, як комунізм, не можна діяти в білих рукавичках. Затруєння атмосфери совєтофільством, яке великою мірою сприяло діяльності шпигунів, що викрали в цій країні тайни, необхідні для безпеки всього людства, мусіли в реакції спричинити й деякі такі ґострі методи, яких не було б у нормальних обставинах та у відношенні до іншого противника. Проте, це не поменшує правди, що всі чинники, зайняті справами державної безпеки, загроженої п'ятиколонництвом, не можуть спускати з очей тих конституційних п р и н ципів, які охороняють індивідуальні права громадян. Має це, властиво, на увазі встановлена недавно 12-тичленна Сенатська Комісія під головуванням сенатора Геннінґса. Коли гістеричний крик проти „меккартизму" мав на цілі, щоб із брудною водою кепських метод при конґресових переслуханнях вилити й дитину, себто самі ті переслухування й викривання ними п'ятиколонництва, — то так само занадто безкритичний підхід до кожного закиду з будь-котрого джерела про „риск для безпеки" може вилити разом із брудною водою підривників також дитину — конституційні права людини. Очевидно — це міркування в площині теорії, бо в площині практики вони не загрожують. В Америці занадто глибоко вкорінене почуття збірної й індивідуальної свороди, щоб ця свобода могла бути загрожена надто великою ревністю деяких чинників. Найкращим доказом тонкости такого вичування свободи в межах дійсної безпеки країни і Конституції, що є підвалиною держави та її єдиної у світі свободи, — є власне постання цієї Сенатської Комісії і її теперішні переслухування.

Але треба, щоб отих „трісок" при рубанні лісу було якнайменше. Коли трудно повірити, щоб в З'єдинених Державах було дійсно аж два мільйони людей, так чи інакше небезпечних для держави, то, логічно, треба було б чіткіше резмежовувати кукіль від зерна. Щораз голосніше лунають голоси критики у відношенні до методи промовчування перед запідозрілим тих закидів, які записані під його ім'ям в тайній картотеці, що до неї доступ мають тільки нечисленні, найбільш довірені урядовці. Підносяться голоси, чи не краще стосувати методу, прийняту в таких випадках у західніх европейських державах — облегшування з а п і д о з реним оборони і, на випадок несправедливого закиду чи підозріння, — їх швидкої реабілітації. Правда, серед тих двох мільйонів людей є не тільки політично підозрілі, але й пияки, наркомани, люди неморальної поведінки чи невідповідальної вдачі. Все ж, було б краще знати, що картотека підозрілих в Цивільній Службі не є аж так напучнявіла. І великою потіхою є думка, що насправді чимало з отих осіб, які нещасливо туди потрапили, є добрими й льояльними громадянами держави. Ідеальним станом було б, щоб вони були скреслені з тієї картотеки, а всі інші були карані з усією суворістю закону, без можливости для них викручуватись від справедливости й використовувати демократичну свободу для її нищення.

I. Світ

ЗАЛІЗНЕ ПАВУТИННЯ МОСКВИ

Від довшого часу Москва прагнула нав'язати тісніші зв'язки з Китаєм, для чого в різних періодах вживала різних метод. Після захоплення влади в цій великій азійській країні комуністами, перед Кремлем відкрилися в цьому напрямі широкі можливості.

Часописи приносять вістки про дві залізниці, що є в процесі закінчення, або що їх будова посунулася досить далеко. Перша з них пов'язує Улан-Уде (був. Верхнеудінськ) з Улан-Батором (б. Урга) і далі через простори Монголії іде до Цсінінґа, що лежить на старій залізниці Паоту-Пейпінґ. Друга залізниця, що відіграла велику ролю під час японсько-китайської війни 1937-1945 р., зв'язує місцевості вздовж монгольського кордону. Ця лінія сполучить Велику Сибірську магістралю з Північним Китаєм.

Будова першої залізниці велася по старих караванних шляхах між Урґою та Пейпінґом, і тільки в районі Калґану довелося совєтами відійти в сторону через дуже тяжкі гірські перешкоди. Щождо Монголії, то тут не було великих труднощів, окрім доставки дерев'яних матеріялів, бо ні Монголія, ні Північний Китай їх не мають.

Щождо другої лінії, яка має зв'язувати совєтський Туркестан з Центральним Китаєм, то докладніших даних про процес її будови не маємо. Ця лінія матиме велике стратегічне значення, і проходитиме через місцевості, де більшу частину року не було майже зовсім сполучення. Побудова залізниці облегшить контролю Сінкіянґа, себто Китайського Туркестану, а через нього — Тибету.

Цей останній проєкт не раз виникав на протязі останніх двадцяти років, зокрема про нього мріяли японці, коли окупували більшу частину Східнього Китаю. Залізнича сітка в Китаї не є велика, коли рівняти її з просторами та населенням країни.

Через нові залізниці совєтська експансія може прямувати в напрямку Китаю більше активно і певно. Натомість для комуністичного Китаю ці нові зв'язки обіцяють полегші в доставі з Совєтського Союзу різних матеріялів для розбудови важкої промисловости.

Китайський Туркестан, або Сінкянґ, — країна, з поверхнею до 705.759 кв. миль, або понад три рази більша від України, переважно мусульманського віровизнання і тюркського походження, отже чужого для китайців. Від довшого часу Совєти вели в цій країні велику пропаґанду та сіяли ворожнечу між мусульманами та китайцями — з одного боку і між місцевим населенням та адміністрацією — з другого.

Ще в минулому столітті, в роках 1870-75, москалі робили спроби захоплення цієї країни, і навіть окупували тимчасово Урумчі (Тігва), де перехрещувалися впливи Англії, Китаю та Росії. Пару років тому ця країна прийшла на сторінки преси, коли американський консул зробив свою подорож звідти до Пакістану через тяжкі гірські перевали Каракорам. Пізніше тим самим шляхом втекли у вільний світ кілька тисяч туркестанців. Свою надзвичайну подорож вони зробили враз із родинами, худобою та вбогим майном.

Військове значення новозбудованої залізничої лінії буде дуже велике. Вздовж цієї маґістралі лежать величезні мало знані простори, що можливо криють в собі всілякі багатства, хоч ледве чи знайдеться тут нафта та залізо; також бідна ця країна на ліси і непридатна на сільське господарство, бо інакше селянин Центрального Китаю вже давно почав би сюди свою експансію, як почав він її на плодючі землі Манджурії ще в минулому столітті, з Шандунського півострова та провінцій Півночі, не зважаючи на урядові заборони.

В комуністичних програмах поширення залізничої сітки не відіграють основної ролі практично-комерційні цілі, як то є у всьому світі, а тільки в і й с ь ково-політичні. Адже експлуатація цих залізниць ляже на плечі вже й без того зубожілого китайського населення.

Довжина залізниці від Ланчов в Центральному Китаї до Совєтського Туркестану матиме приблизно дві тисячі миль і проходитиме між гірськими хребтами Нашаня та Тяншаня. Біля перших гір у озера Тзінґ-хаї вона вийде поза межі властивого Китаю, де закінчується знаний Великий Китайський Мур. Цим шляхом провадив колись Китай широку торгівлю шовком та іншим крамом з великими державами минувшини, як Джунгарія і імперія уйгурів та ханат Яґадая. Це там в кінці XIV століття правив Тамерлан. Під китайською контролею країна опинилася повністю тільки у 1872 році, хоч рахувалася під пейпінгською адміністрацією від половини XIV ст., себто від ча-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ярослав Курдидик

СОВЄТСЬКИЙ „ДРУГИЙ ФРОНТ"

Коли у Північній Африці, цьому обширі постійного кипіння, з приверненням до влади султана Мохаммеда Бен Юссефа готовий запанувати хоч на деякий час релятивний спокій — сила напруження пересовується і зростає у протилежному кінці середземноморського простору — між Ізраїлем і Єгиптом. Треба пригадати, що напруження між Ізраїлем і Єгиптом, яке триває від часу закінчення війни, 1948 року, ніколи не змаліло. Збройні сутички на границях, що час від часу прибирали характер „малої війни", напевно загостряться тепер сильніше, коли зважити, що обидві сторони намагаються закупити якнайбільше зброї.

Коли, однак, глибше призадуматися, то останній закуп зброї Єгиптом є не якоюсь там торговельною трансакцією, але порушенням збройного балансу в обширі цілого Близького Сходу, або у ширшому розумінні — поважною кризою в европейсько-азійському комплексі. Адже до часу закупу зброї у комуністів Єгипет, що має на своїй території таку превважливу артерію, як Суезький канал, уважали за країну, яка є у сфері впливів Заходу, і якщо й не зовсім, то все ж таки невтральною державою.

Тепер, як виходить, Єгипет пересовується в східню орбіту, а що ця справа виявилася зараз після першої конференції у Женеві, з якої дехто сподівався „нового чуда" — вона подіяла, ніби шок. Кажуть, що неподатливість совєтів у зустрічі 4-ох в Женеві випливала якраз із їх бажання п р о д е м о н струвати арабському світові большевицьку силу і таким чином здобути симпатії народів Близького Сходу.

На заяву уряду ЗДА, що він не вдоволений з достави зброї арабським країнам, Совєти заявили бундючно, що вони будуть продавати зброю на вільному ринку там, де лише знайдуть попит, і поступатимуть так само, як Америка чи Англія, що доставляють зброю туди, де хочуть і кому уважають за вказане. Єгипет зі свого боку заявляє теж з „соломонівським спокоєм"; що він купуватиме зброю там, де йому вигідніше, дешевше і звідкіля йому найскоріше доставлять, не висуваючи при цьому ніяких окремих вимог, зобов'язань або якогось політичного порядку застережень.

За останніми вістками, в американських індустрійних та торговельних колах створилася поважна констернація, коли вони побачили, що Совєти та їхні сателіти почали витискати західні торговельні аґенції не лише з Єгипту, але й з інших арабських країн. І так, почавши від зброї, яку Чехословаччина пропонує за одну третю, а СССР навіть за одну десяту частину тієї ціни, що їх мусіли б арабські країни платити Америці чи Англії, Східня Німеччина подала теж свою оферту на важкі машини, льокомобілі, тягачі й трактори на 25% дешевше від західніх доставців. Останнім часом англійські фірми припинили доставу залізничих вагонів, льокомотивів і залізничих рейок, бо Польща заофферувала їх на 30% дешевше.

Румунія погодилася взаміну за бавовну доставити Єгиптові нафту й парафіну, а Мадярщина погоджується за риж і бавовну доставляти алюмінійні вироби, головним чином автомобільні і авіяційні мотори. Всі „самостійні" держави з-поза залізної заслони подали такі корисні умовини платности, що Захід не всилі витримати конкуренції з тієї простої причини, що сателіти разом із СССР мають дармову, рабську робочу силу і через те кошти їхньої продукції у порівнянні до Заходу незрівнянно нижчі.

Американська торговельна преса подає такий приклад: Єгипетський імпорт з Америки із 182 мільйонів долярів у 1951 р. впав до 50 млн. долярів у 1954 р., а імпорт з СССР до Єгипту зріс за той самий час з 14 до 67 мільйонів долярів. Совєти запропонували за половину тієї ціни, яку оферував Захід, збудувати греблю в горішній течії Нілу і погоджуються фінансувати проєкт підвищення рівня води на ріці Йордані, який, до речі, був запроєктований американськими експертами.

При всій своїй „елястичній" політиці, большевики не гають часу, щоб створити т. зв. „другий фронт" і таким робом відтяжити себе і зробити прорив у загальному наступі, що його веде Захід і що, правду кажучи, почав пробивати поважні розколини в большевицькому ізоляційному мурі.

Не треба забувати, що „торговельна війна", яка розпочалася на Близькому Сході, є реалізацією тільки частини законспірованого совєтського генерального пляну. Цей плян має на цілі перекинути в арабські країни не лише зброю, машини та всяке технічне устаткування, але — що важніше — вислати разом із зброєю і машинами технічних експертів та інструкторів, щоб мати на Близькому Сході залеґалізованих арабськими державами совєтських шпигунів.

НА БЕРЕЗІ МОРЯ . . .

На березі моря сидів я самотно...
Все вкрила навколо вечірня
[пітьма,
Намучене серце не билось
[турботно,
Заснула, здавалось, і думка сама.

Помалу за хвилями хвилі
[котились,
Одна здоганяючи другу, росли
І лавою грізно до берега йшли,
І з буркотом в скелі стрімчастії
[бились.

Ті хвилі морські нагадали мені
Змагання юнацькі та мрії ясні —
Об скелі життя їх розбилось
[чимало...

І стиснулось серце у грудях моїх,
Воно бо зазнало тих бур
[життьових,
І буркоту моря тепер спочувало...

МИКОЛА ВОРОНИЙ

Д-р Володимир Ґалан
Екзекутивний директор ЗУАДКомітету

ЗВІТ

з праці Злученого Українського Американського Допомогового Комітету за час від 1 січня 1953 року до 30 вересня 1955 року

на П'ЯТИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ ЗУАДК 12 листопада 1955 року в готелю БЕЛЬВЮ-СТРЕТФОРД у Филаделфії.

(4)

Допомога Уряду ЗДА (ЮСЕП)

Після ухвалення Резолюції Керстена в американському парляменті, американський уряд приділив велику суму грошей на допомогу втікачам з-поза залізної заслони (100.000.000 дол.). Ця допомога може бути у формі оплачення всіх коштів переселення, чи теж у формі допомоги встановитись в системі господарки країни, в якій втікач живе. Наше Представництво в Европі перевело реєстрацію аплікантів на допомогу ЮСЕП, не лише українців, але теж білорусів, словаків і козаків. В роках 1953, 1954 і 1955 допомога для цього роду аплікантів, які підпадають під постанови ЮСЕП (Програми допомоги Злучених Держав) передано ЗУАДКомітетом дала суму 105.000 дол. Це велика допомога і її здобув ЗУАДК для деяких категорій наших втікачів, головно для колишніх членів УПА. З цих фондів оплачується теж частина персоналу Европейських Відділів ЗУАДКомітету, тих працівників, які виконують працю в контрактах із ЮСЕП, а саме: на 26 працівників Европейських Відділів ЗУАДКомітету лише 4 оплачує ЗУАДК, а решта — це працівники платні з фондів ЮСЕП.

ЗУАДК зареєстрував на допомогу ЮСЕП коло 3.000 осіб. З цього числа майже половина аплікантів має повну допомогу ЮСЕП, значить дістає повне покриття коштів переїзду через океан, чи теж всю поміч у влаштуванні на терені країни теперішнього побуту.

Тут треба звернути увагу на одно прикре явище. Деякі середовища ведуть несовісну роботу проти акції допомоги ЗУАДКомітету фондами ЮСЕП і намагаються перетягати аплікантів ЗУАДК до інших чужих організацій. Є одна засаднича річ, що аплікант, якому признана допомога ЮСЕП, дістає в кожній організації ту саму допомогу, і тому не може бути мови, що в якійсь організації дістане він щось більше, чи щось краще.

Допомога Високого Комісара для Справ Утікачів при Об'єднаних Націях

Високий Комісар для Справ Утікачів при Об'єднаних Націях розпоряджає кількамільйоновим фондом для помочі втікачам. Ці фонди призначені головно на правну охорону втікачів, а далі теж на допомогу встановитись в рамках господарки країни, в якій ці втікачі живуть. Тож і ЗУАДК підписав договір з урядом Високого Комісара головно для встановлення наших втікачів-еміґрантів на працю. ЗУАДК відкрив спеціяльні бюра праці в Німеччині й Австрії й перевів реєстрацію всіх охочих працювати. Але охочих на працю виявилось небагато. В районах, де живуть наші втікачі, малі можливості праці, а їхати в індустріяльні райони наші втікачі виявляють малу охоту. На бюра праці дістав ЗУАДК за контрактом із Високим Комісаром 103.000 австрійських шилінґів для Австрії і 3.600 дол для Німеччини. У висліді переведено реєстрацію, підшукано місця праці та встановлено працювати деяку кількість наших еміґрантів (головно у вартівничих відділах).

ЗУАДК мав окремий договір із Високим Комісаром для допомоги українським науковцям у Сарселі, на видання Української Енциклопедії. На цю ціль отримав ЗУАДК 1.467 дол. на Німеччину (на друк Енциклопедії) і стільки ж для Франції. Ці суми походять від Фундації Форда, який був призначив в 1953 р. 2.900.000 дол. на культурні цілі.

Ця допомога мала конкретне призначення, Енциклопедію. Якщо б ця Енциклопедія почала була появлятись вчас, тоді можна б було старатись і про дальші дотації. Але, замість у 1953 р., перший зошит Енциклопедії появився якраз в цих днях.

Високий Комісар для Справ Втікачів при Об'єднаних Націях у своєму офіційному звідомленні для Об'єднаних Націй (в англійській і французькій мовах), на сторінках 74 і 75 пише теж про проєкти ЗУАДКомітету. Ось що пише Високий Комісар про проєкти ЗУАДКомітету:

„АВСТРІЯ, проєкт ч. 12. ЗУАДКомітету для діяльности Бюр Праці, завданням яких є дати затруднення втікачам в копальнях, промислі і рільництві, чи теж дати підтримку приватній ініціятиві втікачів для створення малих варстатів праці в ділянках: рільничій, купецькій чи ремісничій. Проєкт започатковано в червні 1953 року. Головна станиця була в Зальцбурґу; діяли Відділи у британській і французькій зонах. Початкові праці виконано задовільно.

„ФРАНЦІЯ — ЗУАДК, проєкт ч. 11. на покриття коштів видання двох секцій Української Енциклопедії у виданні Наукового Товариства ім. Шевченка у Франції. Енциклопедія має 18.000 головних гасел з ділянки знання України, і вона вже у великій частині опрацьована й повинна бути готова до друку з кінцем 1954 року.

„НІМЕЧЧИНА — ЗУАДК, проєкт ч. 12. для діяльности Бюр Праці, як у випадку в Австрії. Праця почалась у червні 1953 року. Виготовлено реєстрацію усіх українських еміґрантів у Німеччині, з яких лише четвертина має затруднення. Затруднення можна дістати у промислі, але в цих промислових районах відчувається брак мешкальних приміщень. Забезпечується малий кредит для затруднення: знайдено працю для 45 осіб. Головна робота була в інформуванні про можливості праці і про життєві умовини в окремих промислових районах.

Шкода, що всіх проєктів не можна було вчас і повністю виконати. Але це не вина самого ЗУАДК. Високий Комісар має тепер фонди і пляни для остаточної розв'язки справи втікачів. В цій акції роля ЗУАДК заступати справи українських втікачів і виготовляти такі проєкти, які розв'язували б проблему української еміґрації в цілій Европі, координуючи свою працю з вимогами й умовами країн, в яких живуть наші еміґранти. Зрозуміла річ, що ці проєкти потрібно точно виконати, бо це справа доброго нашого імени на міжнародному форумі.

Грошова допомога

Попри всю допомогу в харчах і одежі, ЗУАДК вів теж акцію грошових підмог, головно в тих випадках, де грошова допомога конечно потрібна й ефектовна. Грошова поміч ЗУАДКомітету звернена була головно на культурні цілі. І так для працівників Наукового Товариства ім. Шевченка у Сарсель, які ведуть працю на українською енциклопедією під проводом д-ра Володимира Кубійовича, ЗУАДК виплачує по 7 дол. місячно. Це може і невелика поміч, але на французькі умовини вона дає прожиток на один тиждень. Та найважніше, що ця наша допомога — систематична і постійна і тому вона — великий вклад у бюджет Сарсельської наукової громади. ЗУАДК виплатив досі для Наукового Товариства у Сарсель 5.917 дол. (разом із дотацією Високого Комісара для Справ Втікачів).

Петро Шох

МІСЦЕ УКРАЇНСЬКОГО ІНЖЕНЕРА В УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ В АМЕРИЦІ

(Доповідь, виголошена на I. З'їзді Українських Інженерів Північної Америки в Торонто, 3 вересня 1955).

Коли говоримо про місце українського інженера в українській громаді в Америці, то розуміємо це як визначення пайки роботи, що її мусять українські інженери виконати для піднесення тої громади на вищий рівень.

Не будемо довго спинятися над тим, яка є роля інженера в сучасній державі. Ця роля дуже важлива. Немає ділянки у дуже складній державній машині, що не була б позначена рішальним впливом фахівців — інженерів.

Навіть у ділянках, що здається з технікою мають дуже мало спільного, як дипломатія чи політика, зустрічаємо чимраз більше людей з інженерською освітою.

Воно й не диво. Наша доба — це доба плянової дії — а плянування та переведення плянів у життя це ж є безпосереднє завдання інженерів.

Українським інженерам не можна закинути браку зацікавлення громадськими справами. У рішальних хвилинах історії нашого народу вони ніколи не стояли осторонь від подій, а брали у них активну участь. Так було на Наддніпрянщині, так було і в Галичині. Найкращим доказом національно - громадської активности українських інженерів є наша кількість на еміґрації після останньої війни.

Під сучасну хвилину треба об'єктивно занотувати спад національно - громадської активности серед загалу українських інженерів в Америці. Це явище дуже складне та є частиною реакції на загальне духове зубожіння еміґрації. Не входимо в глибшу його аналізу, бо це віддалило б нас від теми, завважимо тільки, що рахуємо його тимчасовим.

Головною причиною цього явища є те, що люди в калейдоскопі подій останнього десятиліття загубили мірку того, що є „Кесареве" а що „Боже".

У незвичних обставинах країн нового поселення постав сумнів про доцільність а то й потребу якоїсь роботи для такої далекої, далекої Батьківщини.

Погляд невірний та дуже шкідливий тому, що йде по лінії бажань тимчасових панів ситуації в Україні.

Не можна сказати, щоб українські інженери тепер аж нічого не робили на громадському відтинку. Так воно не є. Майже в усіх починах громадсько - економічного порядку слідна ініціятива поодиноких інженерів.

Це є добре, бо свідчить про наше бажання й здібність діяти; це є зле, бо не є у'вязане в плян, тому, що ми ніякого пляну дії ще не маємо. Зусилля українських інженерів на професійному та громадському полі не дають належного ефекту через відсутність отого пляну. З цього ясно, що нам конче необхідно нашу діяльність уняти в плян.

Цей плян повинен бути широкий — відповідно до широких можливостей цієї країни, привабливий та еластичний — з уваги на наших наступників у виконанні пляну — молодше покоління українських інженерів.

Мета плянування: скоординувати в доцільне русло всю діяльність українських інженерів на відтинку технічно-господарському та науковому та надати їй напрям на певний відтинок часу, та систематично нагромаджувати професійно-фаховий досвід та матеріяли, що можуть бути використані у Вільній Державі українського народу, поворот якої до повної незалежности для нас є питанням тільки часу.

Цих двоє окреслень мало б творити основу співпраці всіх зорганізованих українських інженерів по цей бік залізної заслони. Зав'язком співпраці будуть постанови цього З'їзду.

⁂

Плян нашої діяльности повинен передовсім встановити рямки етичних вимог, можливостей та амбіцій у фаховій праці українських інженерів, з метою піднести престиж українського інженера на можливо найвищий рівень в американському технічному світі. Основними **вимогами** для осягнення цього вважаємо:

1) Стале дошколення кожного українського інженера та удосконалення у своєму фаху. Треба раз на все покінчити з хвалькуватістю про вищість европейської технічної освіти і т. д. Ці думки породжені неглибоким знанням американської технічної системи. На наших місцях праці ми повинні вперто й послідовно підноситися на щораз вищий фаховий рівень та вдержувати крок із розвитком технічної науки. Великі завдання в цій роботі стоять перед нашими фаховими секціями.

2) Шляхом сталої самоконтролі ми повинні спрямувати наше поводження з іншими так, щоб робити з них приятелів. В сумі це дасть позитивну оцінку нашого збірного характеру та поможе нам виконати ролю амбасадорів українського народу, про яку так часто говоримо там де треба, а ще частіше там, де не треба.

3) Українські інженери повинні поставити на чергу завдання творення власних підприємств з одвертою метою скріплення своїх матеріяльних позицій.

Є загально відомо, що потяг до поліпшення особистого добробуту є могутнім рушієм прогресу, але рівночасно доводиться ствердити, що серед нашої ширшої громади існує тенденція, що нібито українцеві не випадає бути заможним. Ця тенденція є вислідом історично соціяльних умов підневільного існування нашого народу з одного боку та большевицької пропаґанди з другого. В кожному разі таке наставлення є вельми шкідливе, бо може спиняти ініціятиву здібних та енерґійних одиниць в їх ході вперед.

Передбачаючи **невлаcтиві** висновки із вище сказаного — вияснюємо: ми не ставимо за самоціль збагачення за всяку ціну та всілякими засобами! Але також з цілою рішучістю стверджуємо, що на кожному кроці ми болюче відчуваємо брак матеріяльно незалежного та освіченого прошарку в нашому суспільстві.

Творення власних підприємств родикально **розв'яже** нам справу безробіття серед українських інженерів, що з різних причин не могли на стало включитися у працю за фахом.

Використання **технічних** знань тих колеґ лежить в інтересі як їх самих, так і підприємств, що їх затруднять.

Було б необ'єктивним замовчати тіневі сторони справи та злегковажити труднощі, зв'язані з творенням підприємств, особливо в початках. За цю справу повинні братися люди з солідним досвідом, що досконало знають, що та як мають робити; мають багато енерґії, витривалість, нахил **до творчого риску** та передовсім віру в себе. Хто цих властивостей не має — тому краще залишатися у чужому підприємстві, де існують також всі можливості збагатити досвід та добитися корисної позиції. Для нас праця у великих підприємствах є виключно важлива, бо це є одинокий шлях до здобуття досвіду в ділянці великих фахових проблем.

Не треба й казати, що для молодих інженерів було б помилково починати кар'єру з власного підприємства.

4) При творенні підприємств було б помилково обмежуватися рямками клича „свій до свого".

Цей клич, що був універсальний на західньо-українських землях перед останньою війною та робив там добру роботу, мав би тут дуже обмежений засяг через брак домпактних українських **поселень** (виключаючи деякі околиці Канади) та відмінність господарської структури.

Інженерські підприємства повинні бути пляновані в загально американському маштабі і тому в своїй матеріяльній сторінці мусять і будуть керуватися тільки бухгальтерією і це, на нашу думку, є вірно і не повинно розцінюватися як гріх супроти патріотизму.

Таке трактування справи диктується ще й іншими обставинами, а саме питанням тут роджених українців-інженерів, які вкінці стануть повновласними господарями нашого товариства. Ми не в стані спинити природного процесу американізації нашого молодшого покоління, але теж ми не можемо відмовити тут родженим українцям великого сантименту до краю походження їхніх батьків. Мала участь цих американців з більшою чи меншою часткою української крови у наших рядах є обумовлена зовсім не тим, що вони цілковито втратили зацікавлення українськими справами, а тим, що ми не запропонували зрозумілої для них форми співпраці.

Коли ми матимемо далекі від абстракції конкретні форми дії — ми є певні, що вони знайдуть відгук у наших колеґ інженерів українців, роджених в Америці, та приєднають їх до нашої праці, як також затримають при нас покоління наших молодших інженерів.

(Закінчення буде).

Залізне павутиння Москви

(Закінчення зі стор. 2).

сів знаменитих походів імператора Канґ-хі, описаних французьким єзуїтом Гербільоном, який, до речі, брав участь в знаних селенґінських та нерчинських переговорах з Московщиною.

З географічного боку можливо тут багато нових відкрить, але, на жаль, все те буде покрите туманом комуністичної пропаґанди. На південь від оз. Тсінґ-гаї лежить гірська країна пасм Амне Мачін Шана, куди пробувала дістатися американська експедиція в повоєнному часі і де височіють найвищі після Гімаляїв гори. З цих та сусідніх гірських пасом випливають чотири найбільші ріки цієї частини Азії, в долинах яких живе чи не четверта частина людства. Це — Салвін, що тече до Бурми та Сіяма-Таї, Меконґ, що тече до Індо-Китаю, знаменитий Янцзикіянґ та Жовта Ріка, або Гванґ-го.

Як виходить з пресових вісток, перша залізниця від Забайкальщини до Пейпінгу має бути відкрита для руху перед новим роком, а туркестанська маґістраля є в активній будові і урухомлена буде десь в початку 1962-63 року. Матеріяли на будову цих залізниць доставляється переважно з СССР, очевидно, за рахунок населення.

Шлях цей матиме величезне стратегічне значення, бо відкриє внутрішній зв'язок між Сибіром-Туркестаном та через Китай аж до Південно-Китайського моря з його морськими шляхами до Філіппін та інших країв Південно-Східньої Азії, за долю якої ведеться тепер невпинна боротьба.

З Відчитової Залі

Невідомі факти німецької політики щодо України з Другої Світової Війни

Доповідь Мирослава Прокопа в Комісії Дослідів пореволюційної України. УВАН в Ню Йорку,

Досі немає ще повної картини німецької політики щодо України та інших народів СССР під час другої світової війни. Більшість дослідників цього питання на Заході присвячували свою увагу насамперед відомому гітлерівському винищуванню народів. Ці моменти висували з політичних мотивів також большевицькі дослідники.

Тим часом існували в Німеччині перед війною і в час війни дві інші течії, які засуджували таку гітлерівську практику і прагнули до її зміни. Одна течія змагала до того, щоб у поході проти большевизму, своїм головним союзником зробити російські імперіялістичні, але антибольшевицькі елементи, і з їх допомогою здобути симпатії російського народу. Ці кола думали про відбудову нової рос. імперії, як тривалого союзника Німеччини. Кола ці рекрутувалися передусім з балтійських німців, і пруської аристократії та її індустріяльних і фінансових діячів Німеччини, а при кінці війни здобули симпатії і провідних елементів гітлерівської партії та поліції. Всі вони орієнтувалися на Власова, який, як відомо, при кінці війни став офіційним союзником Німеччине після того, як відбулася зустріч між ним і Гімлером, на якій Гімлер пообіцяв свою підтримку Власову і його концепції неділимої російської імперії.

Експеримент Власова в німецькій політиці минулої війни, хоч далеко ще неповно, висвітлений німцями й іншими західніми дослідниками. Очевидно, німці заінтересовані показати, що побіч політики народовбивства, існували спроби здобути російський нарід, як союзника проти большевизму.

Найменше висвітлений спротив, який зустріла власовська концепція серед не-російських народів. Ще менше висвітлена на Заході та німецька політична течія, якої репрезентанти, протиставляючись політиці Гітлера відкидали також концепцію відбудови нової російської імперії та змагали до того, щоб союзниками Німеччини в боротьбі проти большевизму зробити всі народи СССР, тобто, так не-росіян, як і росіян. Побіч офіційно реалізованої політики німців на Сході та побіч згаданої проімперської течії, це була **третя** течія, яка діяла під час минулої війни в Німеччині.

Представники такого плянованого курсу німецької східньої політики гуртувались головно коло німецького міністерства для східніх територій, якими керував Альфред Розенберґ. Крім того, таких людей можна було зустріти практично у всіх секторах державного життя Німеччини, зокрема, в міністерстві закордонних справ, а насамперед в армії. Тільки формально очолював цю течію Розенберґ. Як знавець східніх питань, він був свідомий того, що розвалити большевизм можна єдино при умові співпраці з усіма народами СССР та забезпеченні їм певних політичних ґарантій. Він також був виразним противником концепції відбудови російської імперії, вважаючи, що вона скоро стане новою загрозою для Німеччини та інших народів. Але, як провідний націонал - соціяліст, він змагав водночас до максимального використання народів СССР для Німеччини, зокрема в економічній ділянці. Що найважливіше, Розенберґ своїх теорій про конечність співпраці з народами СССР ніколи не умів відстояти на практиці. Ніколи за всю війну не було в нього достатньої мужности для того, щоб протиставитись гітлерівській політиці на Сході. Як слабовольний інтелектуал, він обмежувався до періодичних протестів проти відомих дій райхскомісара Коха в Україні, але поза них не пішов ніколи.

Тим не менше залишається фактом, що напередодні війни, точніше, між 2 квітня і 28 червня 1941 року співробітники Розенберґа, серед яких були відомі знавці СССР, а також він сам, опрацювали декілька меморіялів та інструкцій до питання плянованої німецької політики на теренах СССР, провідною думкою яких було визнання політичних прагнень тих народів. Документи ці були опрацьовані на безпосереднє доручення Гітлера Розенберґові і тому мали офіційний характер, дармащо їх ніколи не здійснено в практиці. Хоч документи ці часто різняться між собою і віддзеркалюють неустійнений німецький погляд у цьому питанні, у кожному із них поставлена вимога не тільки знищення большевизму та розподілу російської імперії за національним принципом. У всіх документах говориться про окремі державні комплекси України, Росії та Кавказької Федерації. Балканські держави розглядаються в більшості, як терени німецької колонізації. Деколи таку долю призначають і Білорусі, хоч в інших документах про неї говорять, як самостійну державу. Якщо йде про ступінь самостійности названих державних комплексів, то в поодиноких документах він різний, і що ближче до війни, то частіше перемагає думка про „райхскомісаріяти", які щойно пізніше мають стати самостійними, як майбутні союзники Німеччини. Але навіть перших тижнів війни Розенберґ домагався підтримки національним традиціям таких не-російських народів, як українці, кавказці тощо.

Вплив такого думання був такий сильний, що напередодні війни і в перших її днях численні німецькі представники на Сході, за винятком СД (Служби Безпеки), були переконані, що Німеччина поставиться прихильно до політичних прагнень народів СССР.

Але сталося інакше. Документи показують, що сам Гітлер деякий час, точніше аж до весни 1941 року, робив вигляд, що він не буде протиставитися плянам співпраці з народами СССР. Тому, напр., генеральний штаб був переконаний, що Гітлер допустить відновy української держави. Недвозначна зміна наступила при кінці березня 1941 року, коли Гітлер заповів своїм найвищим генералам, що війна проти СССР буде війною ідеолоґічною і що треба змагати до тотального знищення ворога, в тому і народних мас СССР, на місце яких мають прийти німецькі колоністи. Про такий погляд Гітлера не знали пляновики зі східнього міністерства ще кілька місяців після того. Коли вони зустрілись з іншою політикою в час війни, деякі з них мали відвагу виступати проти неї дуже гостро, виявляючи багато більше мужности, як їхній зверхник Розенберґ. До таких одиниць треба зарахувати зокрема д-ра Бройтіґама, який при кінці 1942 року вимагав від німецького уряду усунення Коха з України та схвалення програми політичної співпраці з усіма народами СССР, зокрема з українцями. Інтересно, що на підставі півторарічного переслухування совєтських полонених Бройтіґам стверджував, що російський нарід зовсім не заінтересований у збереженні російської імперії та не буде проти самостійности України, Кавказу тощо.

Але такі погляди не здобули прихильности в німецьких керівних колах. Гітлер, який був єдиною вирішальною особою, підтримував свою колоніяльну концепцію. Тільки при кінці війни він з конечности погодився на згадану політику співпраці з Власовим. Якщо йде про пляни Розенберґа, отже пляни розподілу російської імперії, то вони, всупереч суґестіям деяких російських еміґрантів, ніколи в практиці Німеччиною не були реалізовані. Тому й не могли вони бути причиною програної Гітлера, як це пробують доказувати вороги не-російських народів СССР.

Доповідь Прокопа була сперта на оригінальних першоджерелах німецької політики в минулій війні, в першу чергу на опублікованих і неопублікованих документах Нюрнберзького процесу, на стенограмах і головної кватири Гітлера, щоденниках або споминах провідних діячів III Райху.

В дискусії брали участь Левко Чикаленко, І. Гордіюк, п-ні Животко, А. Трачук, Ю. Дивнич, Іван Лисяк-Рудницький і Г. Костюк.

Ю. Д.

О. Мельниченко

ПОЛІТ НА МІСЯЦЬ

Проблема лету в міжпланетний простір, про який думала людина майже півсторіччя назад, тепер вирішується як практично наукова інженерна задача. Надзвичайно важлива праця в цій ділянці провадиться науковцями й інженерами країн: ЗДА, Англії, СССР та цілого ряду інших країн. Наукова думка людства безупинно працює над вивченням міжплатнетних просторів. А тому, політ в міжпланетний простір і на місяць може бути вдосконалений на протязі 10-ти найближчих років. Реальність такого лету, полягає на самих звичайних наукових фундаментах. Виробництво керованих через радіо ракет, почалось з моменту відкриття реактивного двигуна. І за останній час, вже відбулися лети ракет без людей на височінь 400 кілометрів. Ці ракети, по своєму значенні, були автоматичними й керувались з допомогою радіо. В теперішній час, будова таких ракет базується на самих високих досягненнях радіотехніки, радіольокації, електроніки, телевізії та інш.

Керована з землі з допомогою радіо ракета, в першу чергу мусить висадити на місяць рухому **лябораторію**, теж подібно ракеті, керовану через радіо. Ця лябораторія і буде першим дослідником місяця, яка з допомогою автоматичних приладів, буде передавати на землю свої дослідження на місяці через телевізійну камеру. З допомогою цієї камери, вчені зможуть вивчати поверхню й небо місяця та фотографувати це все на землі. Передавання відображення з Місяця можна буде бачити навіть на екранах наших хатніх телевізійних апаратів. Мала дальність звичайних телевізійних передавань полягає в тім, що ультракороткі радіохвилі не мають можливостей обминати землю. Але з Місяця таке передавання технічно цілком можливе. Для цього потрібні будуть ще деякі специфічні досконалення та винаходи.

Одначе, найважливішою проблемою і являється спорудження такої ракети. Самозрозуміло, що для лябораторії не будуть потрібні особливого роду умови, без яких неможливий виліт екіпажу ракети. Вона і її апарати зможуть дуже легко витримати всі перешкоди на своїм шляху, тоді як людина позбавлена цих можливостей. Накінець і, лябораторію і, ракету можна буде залишити на Місяці, тоді як людина повинна вернутися на землю. Наколи б ракету відправити на Міцяць без людей, то для цього потребується тільки сама ракета з її початковою вагою в декілька сот тонн, тоді як для відправи такої ракети з людьми та для ґарантування їх повернення на землю, потрібна ракета вагою в мільйони тонн.

Пристосування радіокерування значно полегшить справу в майбутньому часі, особливо застосування для міжпланетних летів атомової енерґії. Одначе, виникнене питання з летом ракети на Місяць примушує нас трохи задуматися. Чи зможемо ми управляти через радіо ракетою при летові на Місяць? Останні дані науки і на це дають позитивні відповіді. Крім відомого нам „оптичного вікна" у вселенній, не так давно в атмосфері відкрили науковці — дослідники і „радіовікно" в зоні ультракоротких хвиль, яким і користуються тепер астрономи. В зв'язку з цим відкриттям виникла зовсім нова ділянка науки, — радіоастрономія, в наслідок чого і була проведена радіольокація Місяця. Отже, з використанням цього „вікна", ми зможемо без жадних перешкод управляти через радіо й космічними ракетами.

Після прибуття ракети з лябораторією на Місяць й отримання всебічних даних, стануть можливі і лети людини та створення там постійно наукового пункту. З допомогою такої лябораторії, на Місяці можна буде вибрати найзручніше місце для посадки ракети з людьми та з науковим приляддям. Такого ж виробництва ракети з радіотелеуправлінням будуть доставляти на Місяць паливо, запаси води, повітря, приладдя і взагалі все, що буде потрібним для діяльности наукової станції. Ці ракети будуть присідати згідно з сиґналами лябораторійної радіостанції.

Вивчення найближчого сусіда землі з допомогою керованих через радіо ракет й радіолябораторій, не являється принциповими перешкодами як з боку реактивної техніки, так і з боку техніки радіоуправління. Тому теж в найближчому часі, років через десять, Місяць може бути цілком опанований людиною. Засвоївши Місяць, людина буде готуватися до летів на інші планети соняшної системи, — Марс, Венеру. Шлях у космос буде відкритий автоматично керованими з допомогою радіо ракетами.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

ПРОДУКЦІЯ АВТОБУСІВ У ЛЬВОВІ

Як повідомляє „Радянська Україна" з 11 листопада ц. р., в наступному році львівський автобусний завод починає випуск пасажирських автобусів. Це будуть перші автобуси, збудовані в Україні. Над створенням нової машини працює тепер велика група молодих конструкторів під керівництвом головного конструктора заводу Осепчугова. Двигун в новому автобусі буде вміщений ззаду, що дасть змогу поменшити вібрацію карданного вала і полегшить умови праці водія. Креслення основи нового автобуса вже передано експериментальному цехові для виготовлення дослідного зразка.

НАЙКРАЩА СОВЄТСЬКА КНИЖКА 1955 РОКУ

Василій Смірнов, совєтський офіційний літературний критик у статті „Література про **життя** колгоспного **села**" („Правда" з 17 листопада) пише: „Найвизначнішим мистецьким явищем у прозі цього року є розділи з другої книги „Піднята цілина" Михайла Шолохова. Сюжетно вони продовжують першу книгу. Так само, як і вона, ці розділи всім своїм патосом, всім своїм ідейним змістом належать до наших днів, що породжують бурхливу творчу ініціятиву, яка йде з самих глибин народу. Нові розділи „Піднятої цілини" важливі для нас у всіх відношеннях — і як мистецький критерій, і як взірець широкого охоплення колгоспної теми . . ."

Отже, совєтські письменники, а в тому числі й українські, мають готовий взірець, на який мусять орієнтуватись і від якого не сміють ані на цаль відхилятись.

ЗБИРАЮТЬ УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛКЛЬОР

Як повідомляє радіо Київ, сотні аматорів українського фолкльору записують на Україні тексти народних пісень та їх мелодії. Коло 40 років збирає фолкльор у Вінницькій областї учитель Гнат Трофимович Танцюра. Він записав понад 2,200 побутових, обрядових, чумацьких, наймитських та дитячих пісень. Тисячі образків народної творчости зібрала викладачка педагогічного інституту в місті Сталіно Н. Тарасенкова, харківський композитор А. Стеблянко, учитель з Житомирської области А. Шмиговський та ін.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ґренд Репідс, Миш.

З весілля на залишенців.

Дня 12 листопада ц. р. відбулося весілля сина предсідника 408 Відділу УНС — п. Ярослава Вочина з п. Ольгою Гринчишин. Серед веселої забави гості згадали про наших залишенців. На пропозицію одного з приявних зібрано між гістьми 20 долярів на залишенців. Ті гроші переслано до ЗУАДК у Филаделфії.

Треба згадати, що обоє батьки обоїх молодих є членами 408 Відділу УНС у Гренд Рапідс.

Треба сподіватися, що й обоє молоді підуть слідами своїх батьків та приєднаються до великої Союзової громади.

Д-р Р. Вереш.

ЯК ЗРОСТАЮТЬ ПРИБУТКИ РОБІТНИКІВ І КОШТИ ПРОЖИТКУ В ЗДА

У зв'язку з об'єднанням двох найбільших робітничих організацій в цій країні часописи звертають увагу на те, як зорганізоване робітництво боролося за збільшення заробітної платні в часі від другої світової війни. І так пересічна платня за одну годину праці в 1920 р. виносила п'ятдесят кілька центів. На тому рівні вона стояла до 1932—1933 років, коли обнизилася нижче від пів доляра. Та вже від 1934 року ціна за годину праці почала збільшуватися і в 1940 році пересічна ціна за одну годину праці становила 75 центів, а в 1945 році — одного доляра. В 1943 році — $1.50, в 1953 — $1.75, а тепер американський робітник заробляє пересічно на годину $1.85 центів. Кошти прожитку в цій країні обраховується на пересічних цінах харчів із 1947 — 1949 років, коли індекс коштів прожитку встановлено на 100. В 1920 році цей індекс стояв на 85, в 1925 році — 75, в 1933 — 58, в 1940 — 60. Від того часу індекс коштів прожитку почав збільшуватися. В 1945 році він виносив 80, в 1950 році (війна в Кореї) — 102, в 1952 році — 110, а тепер він становить коло 114 пунктів. Як бачимо, то збільшені прибутки робітників в великій частині йдуть на видатки на прожиття. Та все ж таки тепер робітники можуть ще й дещо щадити та відкладати на чорну годину, коли не зможуть працювати внаслідок недуги або старости.

Домагається безплатного навчання для всіх військових ветеранів

Вашингтон. — Республіканський конгресмен із Нюйоркського стейту Кеннет Б. Кітінґ пропонує, щоб уряд відновив безплатне навчання для всіх тих вояків, які відбудуть військову службу. На думку цього конгресмена безплатне навчання військових ветеранів в каледжах повинно бути постійною частиною винагороди за військову службу. Якщо знову вислужені вояки користатимуть з безплатного навчання в каледжах, то тоді, принаймні частинно, розв'язані будуть такі проблеми: 1. Майже половина учнів, які тепер кінчають з добрим успіхом середні школи, не навчається в каледжах. 2. Численні каледжі й університети находяться в фінансових труднощах і потребують фінансової допомоги. 3. Совєти вишколюють кожного року 75,000 науковців і інженерів, а в цій країні високі школи випускають річно тільки коло 30,000 цих фахівців.

Число фарм в ЗДА зменшилося до стану з-перед 50 років

Вашингтон. — Статистичне Бюро повідомляє, що число фарм в ЗДА в 1954 році поважно зменшилося, і тепер воно становить 4,782,393, а в 1890 році всіх фарм в цій країні було 4,564,641. Рахувати фарми почали в 1850 році, і тоді нарахували в цій країні 1,449,073 фарми. Перед півстоліттям всіх фарм було коло 5,000,000, в 1935 році — 6,812,350. Та внаслідок уживання машин фарми збільшували число своїх акрів, і внаслідок того зменшувалося число фарм. В 1940 році число фарм виносило — 6,096,799. в 1950 році — 5,382,162, а при кінці 1954 року — 4,782,393. Майже всі фарми, які перестали існувати як самостійні господарства — це фарми, що мали менше як 50 акрів землі.

Бразилійська партія праці боїться наслідків свого союзу з комуністами

Ріо де Жанейро. — Серед провідних кіл бразилійської партії праці, яка з допомогою комуністичних голосів добилася перемоги в останніх виборах на президента і провідник якої Гулярт був обраний на пост віцепрезидента, починається спротив проти все сильніших комуністичних впливів у цій партії. Комуністи влилися масово не тільки в ряди самої партії, але й намагаються вже захоплювати провідні становища в партії і в уряді, зокрема в міністерстві праці, яке в Бразилії веде і контролює професійні робітничі спілки. Крім того бразилійські комуністи намагаються втягнути членство партії в організовані собою страйкові та протестаційні акції, що у великій мірі дескредитує партію праці в очах бразилійського населення. Тому теж деякі з провідників партії закликають вже цілком відкрито порвати з комуністами і відмежуватися від їх діяльности й акції.

Ваґнер погоджується кандидувати на віце-президента

Ню Йорк, Н. Й. — Нюйоркський посадник Роберт Ваґнер заявив, що він погодився б прийняти демократичну номінацію на віце-президента, коли б йому це запропонували. Але він додав, що конвенція ще дадлеко, і що досі ніхто нічого не говорив про майбутню віце-президентуру. Ваґнер склав цю заяву після того, як сенатор Естес Кіфовер сказав, що Ваґнер „був би дуже добрим віце-президентом без огляду на те, хто буввби президентом". Ваґнер казав, що „поголоски про його віце-президентуру — це тільки спекуляція", хоч це „була б велика честь для нього кандидувати на віце-президента разом із добрим демократичним кандидатом на президента."

● Д-р Людвіґ Ерґард, міністер господарства в Західній Німеччині, поїхав до Абесинії відновити старі й нав'язати нові німецько - абесинські торговельні взаємини. По дорозі він відвідав Італію та об'їхав найбіднішу її південну частину з Сицилією і Сардинією. Виїжджаючи Ерґард заявив, що Західня Німеччина активно допоможе Італії піднести життьову стопу її населення.

УВАГА СЕКРЕТАРІ ВІДДІЛІВ!

Згідно із статутом УНС, усі річні збори Відділів УНС, як і звідомлення з тих зборів повинні бути проголошені своєчасно в Союзовому органі, „Свободі".

Для швидкого, точного і правильного проголошування тих зборів та їх вислідів, прохаємо ВШСекретарів Відділів:

1. Надсилати оголошення річних зборів якнайшвидше, бодай два-три тижні наперед;

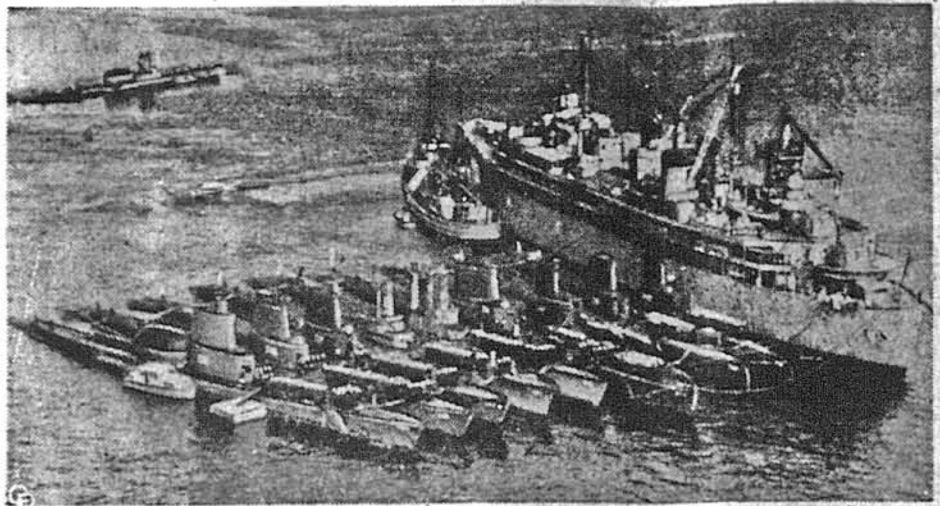
2. Писати чітко і виразно, щоб друкар не потребував розшифрувати Вашого письма і здогадуватись, коли збори мають відбутись, в якій залі і годині та не потребував здогадуватись імен і прізвищ урядовців, та витрачати час на їх перевірку в картотеках УНСоюзу.

3. Подавати тільки те, що найконечніше та що вимагає статут.

4. Маючи тепер до розпорядження щомісячну окрему картку на матеріяли УНС у „Свободі", дуже прохаємо подбати, щоб із річних зборів був приготований та пересланий до Редакції відповідний звіт — опис зборів, їх перебігу та висліду. Побажані були б теж і фотографії, але під умовою, що Відділ покриватиме кошта виробу кліш (приблизно 5 долярів за клішу).

РЕДАКЦІЯ „СВОБОДИ"

ПАРАДА ПІДВОДНИХ ЧОВНІВ

Дев'ять підводних човнів із П'ятого Ескадрону „виструнчились" у пристані Сан Дієґо, Каліф., під час церемонії передачі командування Ескадрону капітаном Е. Б. Флукій — капітанові Ф. Д. Скенлендові.

Станиславівщина і Полтавщина неприготовані до зими

Промовистий уривок з статті „Чому порожні сильосні споруди" („Рад. Україна" 18 жовтня): „Стоять чудові осінні дні. Якщо раніше в Лисецькому районі все звертали на негоду, то чим керівники району й колгоспів тепер зможуть виправдати той факт, що на полях працює зовсім мало людей, що в колгоспах ім. Леніна та ім. Будьонного щодня виходить у поле 10-15 осіб? Як і в минулі роки на Станиславівщині недостатньо дбають про корми не тільки в Лисецькому районі. Щодо заготівлі кормів область займає останнє місце на Україні. Досі заготовлено менше як половину потрібної кількости кормів. Не видно, як і чим думають годувати взимку худобу у Коршівському, Печеніжинському, Тлумацькому, Солотвинському, Перегінському та у ряді інших районів, де кормів заготовлено лише третину потрібної кількости...

А це не менший промовистий уривок з статті „Хіба так треба готуватися до зими" — („Рад. Україна" 16 жовтня): „Полтавщина — область, яка відстає майже по всіх видах сільсько-господарських робіт, відстає з місяця в місяць. Особливо велика неорганізованість спостерігається зараз, в ці напружені дні коли збіглося так багато невідкидних робіт, коли те, чого не зроблено влітку, доводиться доробляти тепер. Багато МТС не зробили й половини того, що повинні були зробити протягом літа. Наприклад, колгоспи Манжеліївської МТС досі заготовили лише 6.3 відсотка передбаченої пляном кількости кормів. Немає потреби вдаватись до аритметики, щоб переконатись, що при такій кількості кормів неможливо піднести рівень продукції ні молока, ні свинини. Зима не за горами. А колгоспи области забезпечені кормами всього на 21.5 відсотка. Потрібні рішучі організаційні заходи..." — Однаково і на Станиславівщині і на Полтавщині. Така совєтська дійсність.

Японія атакує Совєти за атомові вибухи

Токіо. — „Міжнародне напруження знову швидко зростає" — ствердив японський міністер закордонних справ Мамору Шіґемітсу у своїй промові в японському парляменті, при чому, як головний доказ того міжнародного напруження вказав на експериментальний вибух перед кількома днями водневої бомби на острові Вранґля. „У зв'язку з аґресивною стратеґією, до якої належать також останні експериментальні вибухи атомових і водневих бомб, вільний світ має всі причини почуватись хворим і стурбованим". Японський міністер закордонних справ запевнив, що Японія надалі буде зберігати тісний союз з З'єдиненими Державами, а у відношенні до Совєтів буде продовжувати переговори про мировий договір, домагаючись, щоб признано в ньому Японії те, „що є слушне і справедливе". Промова Шіґемітсу була — за ствердженням закордонних обсерваторів в Токіо — найгострішим оскарженням Совєтів в аґресивності, що його колинебудь піднесено в японському парляменті.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. — Подається до відома, що річні збори 93 Відд. ім. І. Франка відбудуться в неділю, 11го грудня ц.р. о год. 1. попол., в залі при 59 Central St. Просимо всіх членів взяти обов'язково участь в річних зборах, на яких відбудуться звіти з діяльности уступаючої управи, та вибір нової управи на 1956 р. Збори пічнуться точно, для того, що цего самого дня, в цій самій домівці. відбудуться річні збори Укр. Амер. Горож. Клюбу. — Управа.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Т-во св. Василія, Відд. 161 повідомляє, що річні збори відбудуться в суботу, 10-го грудня, о год. 7-ій вечора, в клюбовій залі, 600 Glenwood Ave. На зборах буде вибір нової управи на 1956 рік. — К. Кудрік, рек. секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Річні збори Б-ва св. Петра і Павла Відд. 220 відбудуться в суботу, 10-го грудня, о год. 7:30 веч. точно, в парафіяльній залі 4952 So. Paulina St. Проситься всіх членів прийти, вислухати звіту всіх урядників і контрольної комісії вибрати управу на 1956 рік і багато інш. справ, тому обов'язково кожний повинен взяти участь в річних зборах. — П. Пуціло, предс.; П. Блідий, кас.; Гр. Гарасим, секр.

КЕМПБЕЛ, О. — Річні збори Т-ва Сокіл Відд. 218 відбудуться в неділю, 11-го грудня в Н. Домі, 165 Gardon Ave., о год. 2-ій попол. По вплаті місячних член. вкладок буде річний звіт урядників і контролі, тому присутність всіх обов'язкова. Неприсутний член буде караний після минулорічної ухвали і стратить деякі привілеї, які Т-во дає своїм добрим членам. Хто з членів може привести нового кандидата в члени УНСоюзу і Т-ва дістане добру нагороду від Т-ва. Всі залеглості мусять бути вирівняні на річних зборах. — Управа.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во Зап. Січ Відд. 75 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 1-ій попол., в УНДомі. 4655 Мартін. Проситься всіх членів прийти на збори бо є важні справи до полагодження. — В. Зубар, рек. секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка Відд. 176 відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 3-ій попол., в церковній залі св. Петра і Павла при 92 вул. і Аволон. У програмі звіт контрольної комісії за 1955 р., та вибір нової управи на рік 1956. Присутність всіх членів обов'язкова. Перед зборами можна буде вплачувати членські вкладки. Просимо рівнож всіх членів вирівнювати точно кожного місяця свої вкладки до Т-ва бо в противнім разі будуть суспендовані. — С. Зелінка, предс.; С. Окрух, секр.

ПИТСБУРҐ, ПА. — Т-во Рогатинщина Відд. 396, повідомляє всіх членів місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 3-ій попол., в залі на 18th & Sidney St., S.S. при Укр. Прав. Церкві. Просимо прийти на означений час. Буде звіт за рік 1955 і вибір нового уряду на рік 1956. Так само напоминається, щоб молодь взяла участь в тих зборах, щоб можна було вибрати нову управу. — І. Драпала, предс.; Ф. Цюлюпа, кас.; І. Слободян, секр.

ЛІТЛ ФОЛЛС, Н. Й. — Т-во Зап. Січ, Відд. 330 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 2-ій попол., в залі У. Н. Дому. Проситься членів явитися на збори і вирівняти місячні вкладки. Буде вибір уряду на 1956 рік. Приєднуйте членів до УНСоюзу а за це дістанете нагороду. — І. Андрієшин, предс.; М. Русин, кас.; І. Паламар, секр.

МекКІСПОРТ, ПА. — Т-во Запорозька Січ, Відд. 132 повідомляє, що річні зроби відбудутся в неділю, 11-го грудня в церковній залі зараз по Службі Божій. На зборах буде вибір управи на 1956 р., тому присутність всіх членів обов'язкова. — Д. Смерека, рек. секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. — Б-во св. Василія Відд. 87 повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, в парафіяльній залі при Ellicott Rd. На зборах буде вибір управи на 1956 рік, тому проситься всіх членів прийти і вирівняти свої довги. — С. Хорт, предс.; І. Окаль, кас.; М. Трояновський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 1-ій попол., в У. Н. Домі. Проситься членів прийти на збори, а довгуючих проситься вирівняти належ. вкладки. — Є. Дзядига, рек. секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. — Т-во ім. І. Франка Відд. 253, повідомляє усіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, в церковній залі, о год. 1-ій попол. Проситься всіх членів прибути на збори — буде вибір нової управи на рік 1956. Проситься всіх членів вирівняти свої вкладки. — П. Павлів, предс.

ТОМАСТОН, КОНН. — Відд. 421 буде мати річні збори в суботу, 10-го грудня о год. 8-ій веч. Проситься всіх членів прийти на річні збори. І. Наконий, предс.; М. Шипінка, кас.; Ю. Береза, секр.

ОЛІЄН, Н. Й. — Т-во Зап. Січ Відд. 363 подає до відома, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 2-ій попол., 1003 Брук вул. Проситься усіх прибути на збори, буде вибір нової управи і є важні справи до полагодження. — О. Іванців, предс.; Г. Романків, кас. Д. Базів, секр.

БРОНКС, Н. Й. — Т-во „Згода" Відд. 210 повідомляє, що річні збори відбудуться в суботу, 10-го грудня, о год. 8-ій веч. при 714 Lagen Ave. Проситься прибути на означений час, буде звіт управи з 1955 р. і вибір нової управи на рік 1956. — І. Базиляк, предс.; М. Яйко, кас.; І. Франко, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Річні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 367 відбудуться в Неділю, 11-го грудня, у Церковній залі, 1:30 попол. Прохаємо всіх членів явитись на зборах, бо є важні справи до вирішення — річні ухвали, зміна статутових точок і вибір управи на 1956 р. Пригадуємо, що це останній місяць до вирівнання членських вкладок. Члени які довгують, будуть віддані до суспенди. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — К. Мамківський, предс.; Т. Плесько, кас.; В. Попович, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — С-во Рож. Пресв. Богородиці Відд. 216 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 2-ій попол., в церковній залі 12205 Parnel Ave. Обов'язком всіх прийти вирівняти свої вкладки, як також буде вибір управи на 1956 рік. — П. Мацях, предс.; Р. Білик, кас.; А. Сосновська, фін. секр.

ҐЕРИ, ІНД. — Відд. 100 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 2-ій попол., в International Institute, 15th Ave. & Madison St. На порядку нарад буде звіт управи, контролі і вибір управи на слідуючий рік. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглі вкладки, а позамісцевих членів проситься прислати свої вкладки на час. — Д-р М. О. Головатий, предс.; А. Цебак, секр.;

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 146 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 1-ій попол. Обов'язком кожного члена прийти, щоб вибрати управу на 1956 рік. Приймаємо нових членів до УНСоюзу. Довгуючих проситься поплатити свої довги, щоб не перетягати на другий рік. — М. Головчак.

КЛІВЛЕНД, О. — Повідомляється членів Б-ва св. Василія, Відд. 364, що збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 2-ій попол., в Нар. Домі, 3161 E. 93rd St. Проситься довгуючих членів вирівняти свої залеглі вкладки, в противнім разі будуть суспендовані. Суспендовані члени якщо заплатять свою залеглість будуть прийняті наново. — Гр. Кукіз, предс.; И. Стойка, рек. секр.; В. Владика, фін. секр.; В. Брезун, кас.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Відд. 292 подає до відома своїм членам, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 1:30 попол., в У. Н. Домі при Мішиґен і Мартин вул., і в цім самім місці о тиждень пізніше, а це в неділю, 18-го грудня, о 2-ій год. попол., відбудуться річні збори, на яких будуть звіти управи з цілорічної діяльности і контр. комісії та вибір нової управи і делеґатів до У. Н. Дому на 1956 р. і другі важні справи до полагодження, Тому проситься всіх членів взяти численну участь. Проситься вирівняти свої вкладки і довги до 15-го грудня, щоб фін. секр. і кас. могли дати повний фінансовий звіт на річних зборах. — Т. Михальчук, предс.; П. Федик, фін. секр.; І. Дячун, кас.; Д. Дубрівний, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рож. Пресв. Богородиці Відд. 36 повідомляє свої членкині, місцеві і позамісцеві, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 4:30 попол., в церковній залі, 305 Гудсон Евеню. Просимо всіх прийти, будуть звіти з цілорічної діяльности і вибір управи на 1956 р. Довгуючих напоминається вирівняти свої довги, щоб не перетягати їх на новий рік. — Є. Герула, пр.; М. Шворц, кас.; С. Гунька, скр.

✝

Посмертна Згадка

ВОЛОДИМИР ВОРОНА, член Т-ва „Сокіл" Відд. 336 УНСоюзу в Клівленд, Огайо, помер на удар серця у 33 р. життя. Покійний походив із села Голубиця, повіт Броди, Україна. Вступив до УНСоюзу в 1951 р. Оставив у смутку дружину Анастазію і 2 дітей, Христину і Ореста і шваґра Ілька. Похорон відбувся 1-го грудня з похорон. заведення і Укр. Кат. Церкви св. Петра і Павла при участи Родини, Знайомих і Членів Т-ва „Сокіл". — В. И. П.!

Гр. Кісіль, секр.

ТАРЗАН, ч. 3583. Доручення починається.

A GUARD ESCORTED TARZAN TO THE EDGE OF TOWN AND INDICATED THE DIRECTION THE FUGITIVE HAD TAKEN.

THE APE-MAN BEGAN HIS QUEST WILLINGLY; NOT ONLY TO PROTECT THE GIRL, BUT HE WAS CURIOUS ABOUT THE CRAFTY LAZAR.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc. - 3583 -

— Коли вернеться втікач до Люанди, — закінчив Лазар, — то ми звільнимо вас з оскарження за вбивство. Також ніщо не станеться тій дівчині, яку ви обороняли.

Вартовий відвів Тарзана на кінець міста і вказав напрям, в якому відійшов втікач.

Тарзан охоче почав свої розшуки, не тільки тому, щоб охоронити дівчину, але й тому, що хотів пізнати хитрого Лазара.